

Globalni program Migracije i dijaspora (PMD)

Podrška	Ministarstvo za privrednu saradnju i razvoj, Nemačka
Partneri	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Republike Srbije (MINRZS), Nacionalna služba za zapošljavanje Republike Srbije (NSZ), i Komesarijat za izbeglice i migracije (KIRS)
Trajanje programa	jul 2019 – septembar 2022. god.
Vođa programa za Srbiju	Marija Bogdanovic marija.bogdanovic@giz.de

Izazov

Migracije predstavljaju masovan globalni trend koji sa sobom nosi dosta potencijala ali i rizika, kako za migrante tako i za zemlje porekla i zemlje domaćine. Više od 280 miliona ljudi - 3,6% svetskog stanovništva - trenutno živi van svoje zemlje porekla.

Zemljama porekla, regularne radne i obrazovne migracije donose veliki razvojni potencijal. Doznake, konkretno, imaju veliki uticaj na smanjenje siromaštva, kao i veliki značaj za razvoj. S druge strane, migracije takođe podrazumevaju (razvojne) rizike za zemlje porekla i migrante u vidu nekontrolisanog gubitka kadra iz sektora u kojima je prisutan nedostatak veština i radne snage, kao i opasnosti povezanih sa neregularnim migracijama (eksploatacija, trgovina ljudima, kršenje ljudskih prava, itd.).

Ključni akteri u zemljama porekla često nisu u stanju da adekvatno iskoriste pozitivne efekte regularnih migracija i uključivanja dijaspore za društveni i ekonomski razvoj svojih zemalja.

Pristup

Program se realizuje u 22 partnerske zemlje koje imaju potencijal da profitiraju od razvojno orijentisanih migracija kvalifikovane radne snage, razvojno orijentisanog povratka i saradnje sa dijasporom, i, s tim u vezi, savetovanja o migracionoj politici. Na ovaj način se doprinosi kreiranju ekonomskih mogućnosti (za migrantsko i nemigrantsko stanovništvo) u cilju smanjenja siromaštva i neregularnih migracija. PMD se naslanja na sveobuhvatne razvojne ciljeve sigurnih, uređenih i regularnih migracija, utvrđene principima održivog razvoja i Globalnim kompaktom za migracije (GCM). Konkretno oblasti delovanja obuhvataju:

1. Razvojno orijentisan povratak - lokalni poslodavci mogu da iskoriste stručnost i iskustvo kvalifikovanih migranata-povratnika koji su prethodno živeli i radili u Nemačkoj, za sopstveni razvoj.
2. Regularne radne migracije i mobilnost – potencijalni migranti imaju pristup dodatnim informacijama o sigurnim i regularnim migracionim putevima. Nemački informativni centar za migracije, stručno obrazovanje i karijeru u Srbiji posluje od 2016. godine pod nazivom DIMAK i podržava Nacionalnu službu za zapošljavanje u savetovanju o alternativama za regularne migracije.
3. Društveno angažovanje dijaspore - PMD omogućava kratkoročna i srednjoročna angažovanja stručnjaka

iz dijaspore u Nemačkoj i realizaciju projekata kojima migranti mogu da doprinesu razvoju u zemlji porekla.

4. Finansijski i ekonomski doprinos dijaspore – podrška migrantima poreklom iz Srbije koji se nalaze u Nemačkoj, a žele da započnu poslovanje u zemlji porekla.
5. Upravljanje migracijama - PMD pruža savete partnerskim vladama u izradi politika i strategija u oblasti migracija, ili pak organizacionih formata, u skladu sa GCM.

Rezultati

- 17 kvalifikovanih stručnjaka povratnika je podržano,
- od 2019 do danas, preko 2700 usluga savetovanja pruženo je u oblasti regularnih migracija; usluge su vršene putem individualnih konsultacija, kao i putem informativnih i onlajn događaja,
- 11 kratkoročnih angažovanja stručnjaka iz dijaspore je realizovano,
- 3 srpske organizacije iz dijaspore uspešno su realizovale svoje projekte sa lokalnim partnerskim organizacijama,
- portal za poređenje cena, www.geldtransFAIR.de, razvijen u okviru PMD programa, nudi lako dostupan pregled provizija koje naplaćuju pružaoci usluga prenosa novca,
- 10 poslovnih ideja se trenutno razvija u cilju pokretanja poslovanja u Srbiji,
- Program je doprineo usvajanju nacionalne Strategije o ekonomskim migracijama (2021-2027) i pratećeg Akcionog plana (2021-2023). Pored toga, 130 aktera učestvovalo je u različitim merama obuka organizovanih na teme migracija i metodološkog pristupa za višeaktersku saradnju,
- u 19 lokalnih samouprava trenutno se razrađuju lokalni akcioni planovi (LAP) za samostalnije upravljanje migracijama na lokalnom nivou,
- uz podršku Programa, podignuta je nova veb-stranica Nacionalne službe za zapošljavanje.

